

Viite

Asia

Metsänkäytön hinta ja metsänhoidon rahoitus

Asiasanat VENÄJÄ, KESTÄVÄ METSÄTALOUS

Hoitaa UM ITÄ-22

Hoitaa UE MOS

Koordinoi

Tiedoksi

ITÄ-20; ITÄ-21; ITÄ-23; ITÄ-24; ITÄ-25; KPO-10

PIE

KTM; MET; METSÄHALLITUS; METSÄNTUTKIMUSLAITOS; METSÄTEOLLISUUS RY;

MMM/MEO; MTK; SUOMEN YMPÄRISTÖKESKUS; YM; YM/ALO; YM/KVY

Metsänkäytön hinta (kantoraha) ja saatavien tulojen jako on yksi metsäpolitiikan uudistamisen peruskysymyksistä.

Akateemikko Moisejev esittää, että vuokran tai huutokauppahinnan lähtökohtana olisi metsähallinnon yhdessä muiden viranomaisten kanssa korkojattelu pohjalta määrittämä perushinta. Perushinta ei voisi olla alempi kuin luonnonvaran tuotantokustannusta kuvaava minimihinta, joka tuloutettaisiin suoraan leshooseilla metsänhoidon rahoitusta varten.

Tärkeä metsäpolitiikan vaikuttaja, akateemikko ja metsäyliopiston taloustieteen professori N. **Moisejev** julkisti joulukuun lopulla oman esityksensä metsälain tarkistamiseksi. Esitys on kirjoitettu pykäläkohtaisten tarkistusten muotoon. Tässä tarkastellaan metsänkäytön maksuja koskevia esityksiä.

Metsänkäytön maksuja olisivat kuten nyt *vuokra pitkäaikaisessa käytössä ja huutokaupassa määräytyvä hinta lyhytaikaisessa käytössä*. Molemmat hinnat määräytyisivät kilpailun tuloksena. Moisejev esittää, että molemmissa vaihtoehdoissa lähtökohtana olisi metsähallinnon yhdessä muiden viranomaisten kanssa korkojattelu pohjalta määrittämä *perushinta*. Perushinta ei voisi olla alempi kuin *luonnonvaran tuotantokustannusta kuvaava minimihinta*, joka määriteltäisiin alueittain metsänhoidollisten tekijöiden perusteella.

Saatavat tulot jaettaisiin ja käytettäisiin eri tarkoituksiin seuraavasti:

Minimihinta tuloutetaan suoraan leshoosille käytettäväksi metsänhoitotöiden rahoitukseen. Töitä toteuttavat sopimusten pohjalta metsää vuokraavat puunkorjuuyritykset tai muut urakoitsijat.

Toteutuneen hinnan ja minimihinnan ero jaetaan seuraavasti:

- federaation budjettiin 40 % käytettäväksi federaation metsäohjelmien rahoitukseen
- subjektin budjettiin 30 % käytettäväksi myös metsätalouden sosiaalisiin tarpeisiin
- piirin budjettiin 20 % sosiaalisiin tarpeisiin
- leshoosille 10 % käytettäväksi metsätalouden infrastruktuurin kehittämiseen

Arviointia

Luonnonvaraministeriön syyskuussa 2002 julkistaman metsälain kokonaisuudistusesityksen saama kritiikki viittaa siihen, että todennäköisesti edetään nykyisen lain tarkistamisen kautta. Siksi myös Moisejevin tarkistusesityksiin on syytä kiinnittää huomiota.

Moisejevin esityksessä määritellään metsänkäytön hintojen muodostuminen ja niiden jako tarkemmin kuin luonnonvaraministeriön lakiesityksessä. Hänen esityksensä on federaation hallituksen kesäkuussa 2002 hyväksymän metsästrategian periaatteiden mukainen.

Esitys kuvastaa sitä, että todellisten toimivien puumarkkinoiden puuttumisen takia tarvitaan edelleen hallinnollista perus- ja minimihintojen määrittelyä. Moisejev pitää näitä maksuja olemukseltaan hintoina eikä veroina vaikka minimitasoa eivät määrää markkinat. Myös varaministeri **V. Roštšupkin** ja duuman luonnonvarakomitean puheenjohtaja **A. Beljakov** korostivat joulukuussa antamissaan haastatteluissa sitä, että korkoajatteluun perustuva metsänkäytön hinta ei ole vero.

Esitykseen sisältyy tärkeä periaate, että metsänkäytön hinnan (kantorahan) tulee kattaa ainakin metsänuudistamisen kustannukset ja tämä minimihinta kohdennetaan suoraan leshooseille. Näin hoidettaisiin nyt avoinna oleva metsänhoidon perusrahoitus. Vuokraaja tai muu yrittäjä urakoisi metsänhoitotyöt leshoosin toimeksiannosta. Vuokraajayritykset olisivat sekä puunkorjuun että metsänhoidon käytännön töistä vastaavia toimijoita.

Toteutuneen hinnan ja minimihinnan eron pääosan kohdentaminen subjekteille, piireille ja leshooseille edistänee kilpailun syntymistä vuokrauksessa ja huutokaupoissa, koska kaikkien alueellisten valtiota edustavien tahojen etu on saada hinnat nousemaan.

Toisenlaista lähestymistapaa metsänkäytön hinnoitteluun edustaa teollisuusministeriö. Sekä ministeri **I. Klebanov** että varaministeri **S. Mitin** ovat esittäneet useissa yhteyksissä metsävarojen kiinnityskelpoisten käyttösopimusten käyttämistä metsäteollisuuden investointien edistämiseen. Viimeksi joulukuussa 2002 Klebanov esitti, että Kostroman sellutehdashankkeeseen voitaisiin antaa metsävaroja sadaksi vuodeksi käytännössä korvauksetta. Siitä ei mainita mitään, miten kantorahaa vastaava korvaus maksettaisiin leshooseille.

Finansovye Izvestija kertoi **25.12**, että teollisuusministeriössä on valmistumassa uusi normi puunkorjuuyritysten kustannuslaskentaan. Siinä tullaan hyväksymään tuotantokustannuksiksi tienrakentamisen ja metsäsuunnittelun kustannukset sekä se osa metsänuudistamisen ja palontorjunnan kustannuksista, jota leshoosit eivät maksa korjuuyrityksille. Uusi menettely alentaa yritysten verotettavaa tuloa ja sen toivotaan edistävän metsänhoitoa ja tienrakennusta. Uusissa säädöksissä tulee selkiyttää, mitkä metsänuudistamisen työt vuokraajan tulee tehdä vuokrasopimuksen ehtojen mukaan kustannuksellaan ja mitkä palvelut leshoosi ostaa. Nyt tämä jako on epäselvä.

LIITTEET

-